

4431. Nyíregyháza, Sóstógyógyfürdő, Berenát út 16. Tel.: +36 20 9 259 268
www.keletiokotermesztok.hu, E-mail.: keleti.okotermesztok@gmail.com

A XX. Földész Fórum elé

Olyan régen volt már az első Földész Fórum, hogy közben a magyar agrártörténelem fejezetei zárultak le, és kezdődtek újak. Az ország élén kormányok váltották egymást. Többször azonos agrárvezetésen belül is történt irányváltás. Az öko gazdálkodók rendszeres, határokon átnyúló konzultációja, baráti eszmecseréje pedig igyekezett mindig elemezni az adott helyzetet és tanácsot adni a továbblépésekhez.

Az első időszak elsősorban a tudatos fogyasztói réteg kialakításáról, kiszélesítéséről szólt. Emlékeznek még a 100 forintos kilogrammonkénti áru párizsira? Tömegek vették, mint a cukrot! Nem is gondolkodtak azon, hogy vajon miből készült. Milyen anyagokat töltenek a műbélbe, hogy ilyen olcsó lehet a hűtőpultokban. (Egyes elemeiből talán veszélyes hulladék lett volna, ha így nem sikerül elsütetni.) Akkoriban alig néhányan gondoltak arra, hogy milyen kemikáliákat használtak a paradicsom és más zöldségfélék termelésénél, hogy azok „pult szimpatikusak” legyenek.

Közben lassan szélesedni kezdett az a réteg, amelyik a részletekbe menően kíváncsi lett arra, hogy mit eszünk. A hazai biotermékeknek már nem csak Ausztriában és Németországban lett közönsége, hanem határainkon belül is. Immár tízezrek keresték a személyes találkozást a piacokon a zöldségfélék kertészeivel, a gyümölcsösök gazdáival. Egyre többen akartak húsvét előtt sonkát venni igazi őstermelőtől. Olyanoktól, akik saját oljukban, saját termelésű takarmánnyal hizlalták fel a sertéseket, nagyapáik-nagyanyáik receptje szerint pácolták és bükkfával füstölték a húsokat. Egyre többen éltek meg a házi készítésű sajtok érleléséből és saját pulton történő eladásából. Szinte arany szabály lett bizonyos körökben, hogy mézet csakis a méhésztől szabad venni. Termelői piacok nyíltak sorra és rendes, hétfégi családi programmá vált ezek látogatása. Nem, nem a gyors bevásárlás lett a cél, hanem a kóstolás, a termelő és a fogyasztó közötti tartalmas, oldott hangulatú beszélgetés, az emberi kapcsolatok építése is.

Úgy szeretném, ha tévednék! De az az érzésem, hogy 2021-re túljutottunk az Aranykoron. Nem, nincs visszalépés a tudatos fogyasztók immár örvendetesen több százezres számában. A termelők száma fogy napról napra. Ezeknek a 10-15-20 évvel ezelőtti alakult manufaktúráknak a nagy részében súlyos gond az utódlás. A szabadidő igény napjainkra-annyira megnőtt, hogy az új generációk hallani sem akarnak, a nyolcvan-kilencven órás munkahétről. A keresleti csúcspont idején csak alvásra megmaradó négy óráról. A nagy kockázatokról, amelyeket úgy is el lehet kerülni, hogy elmegyünk bérmunkásnak Nyugatra és nem kell aggódnunk aszály, jégverés, fagy, szélvihar, piaci többlettermelés miatt. (Sajnos, például nagyon sok magyar dinnyésnél az idej volt az utolsó szezon.)

Nálunk, mostani országhatárainkon belül súlyos gondot jelent az érdekvédelem hiánya. Megint egy példa: Most a multiknál 200 forintos kilogrammonkénti ár alatt alig-alig van burgonya. Olyan, ami Franciaországban, avagy éppen Lengyelországban növelte a gumóit. Közben a magyar gazdák krumplija 60-70 forintért sem kell. (Beszélhetünk itt ökológiai lábnyomról, szállítási utak rövidítéséről...) Vajon a Vajdaságot, Erdélyt, Felvidéket, Kárpát-alját nem feszítik ezek a gondok?

Az öko gazdálkodók mindennapjait nehezítő dolgok mellett a közelmúlt eredményeiről, a jövőben hasznosítható megoldásokról, módszerekről is szól majd a XX. Földész fórum. Már előre láthatóan, hogy tükrözi a jelenünk tarkaságát, s ad egy kis optimizmust is az elkövetkezendő hétköznapokra.

Bőle István